

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 39/2017 (2)(Ε))

**ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ
ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΜΕΓΑΟΝΕ»(νυν TV ONE)**

Ημερομηνία Απόφασης: 13 Δεκεμβρίου, 2017

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Ξενοφώντα Χαραλάμπους, Αντιπροέδρου, Τάσου Κυρμίτση, Ισίδωρου Κολώτα, Σέργιου Ποΐζη και Μαρίας Κούσιου, Μελών.

Η κ. Αγγελική Λαζάρου, Μέλος, ειδοποιήθηκε κανονικά για τη συνεδρία, αλλά δεν παρευρέθηκε για προσωπικούς λόγους.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του οργανισμού πιθανές παραβάσεις των **άρθρων 26(1)(β) και 26(1)(δ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), καθώς επίσης και των **Κανονισμών 21 (1), 21 (4), 21(5), 21(6) και 22(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Τα πιο πάνω άρθρα, αναφέρουν:

26.(1) Οι εκπομπές κάθε αδειούχου τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού οργανισμού πρέπει να διέπονται από τις αρχές-

...

(β) της υψηλής ποιότητας·

...

(δ) της διαφύλαξης της ποιότητας της γλώσσας·

Οι πιο πάνω Κανονισμοί, αναφέρουν:

21.(1) Οι σταθμοί λαμβάνουν μέτρα, ώστε οι εκπομπές να ευρίσκονται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας.

21.(4) Οι σταθμοί λαμβάνουν μέτρα για τήρηση των γενικά παραδεκτών κανόνων της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα και στη συμπεριφορά, λαμβάνοντας υπόψη το είδος και το πλαίσιο της εκάστοτε εκπομπής. Ιδιαίτερη μέριμνα επιβάλλεται στα προγράμματα που μεταδίδονται σε χρόνο κατά τον οποίο ενδεχομένως παρακολουθούν ανήλικοι.

21.(5) Οι σταθμοί έχουν την ευθύνη να διασφαλίζουν ότι οι τηλεθεατές ή ακροατές είναι πάντοτε ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούν.

21.(6) Οι σταθμοί εξασφαλίζουν όπως τα προγράμματα τα οποία μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών.

22.(1) Με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στους παρόντες Κανονισμούς δίνονται προειδοποιήσεις σχετικά με τη φύση της εκπομπής, είτε αυτή βρίσκεται χρονικά εντός της οικογενειακής ζώνης είτε εκτός. Η προειδοποίηση αυτή έχει τρεις μορφές-

(α) Γραπτή προειδοποίηση στον ημερήσιο τύπο και στα ραδιοτηλεοπτικά περιοδικά·

(β) ακουστική (λεκτική) πριν από την έναρξη της εκπομπής·

(γ) οπτική, με οπτική ένδειξη κάθε δέκα λεπτά στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης ως εξής:

(i) (K) σε παρένθεση χρώματος πράσινου για προγράμματα κατάλληλα για γενική παρακολούθηση·

(ii) (12) σε παρένθεση χρώματος κίτρινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δώδεκα ετών·

(iii) (15) σε παρένθεση χρώματος μπλε για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαπέντε ετών·

(iv) (18) σε παρένθεση χρώματος κόκκινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαοκτώ ετών·

(v) (A) σε παρένθεση για προγράμματα έντονου ερωτικού περιεχομένου.

Υστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, με επιστολή της ημερ. **31.10.2017**, έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων, και τα εξής:

«Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε οποιοσδήποτε εξηγήσεις και / ή παραστάσεις και / ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείσθε όπως τις υποβάλετε υποχρεωτικά γραπτώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών, από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να επιθεωρήσετε, προς τον πιο πάνω σκοπό, το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείσθε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει, εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, για να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.»

Οι διερευνώμενες παραβάσεις, οι οποίες τέθηκαν ενώπιον του οργανισμού, εκτίθενται πιο κάτω:

1. Στις 7/3/2017, μεταξύ των ωρών 19:30–20:20, εντός της οικογενειακής ζώνης, ο οργανισμός μετέδωσε με τη σήμανση (K) το πρόγραμμα «**FAKATE TOUS 2**» χωρίς αυτό να διέπεται από την αρχή της υψηλής ποιότητας, κατά παράβαση του άρθρου 26.(1)(β) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016.

Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του πιο πάνω προγράμματος μεταδόθηκαν, μεταξύ άλλων, και τα εξής:

- Σε ένθετο με τίτλο «**Νίτσα η Καφετζού**» έγινε ο ακόλουθος διάλογος μεταξύ της Νίτσας, και χαρακτήρα που υποτίθεται ήταν ο κ. Νίκος Αναστασιάδης.
 - Ν.Αναστασιάδης: *Οι συνομιλίες για το Κυπριακό εμείναν στάσιμες. Ο Ακκιντζί παίζει πελλόν. Γενικά πάσιν ούλλα κατά θκιαόλου.*
 - Νίτσα: *Όϊ, όϊ, όϊ. Μεν μου λαλείς τούντη λέξη δαμέ.*
 - Ν.Αναστασιάδης: *Ιντα που να σου πω ρε αγάπη μου, ότι ούλλα παν του κώλου;*
 - Νίτσα: *Ναι.*
 - (...)
 - Ν. Αναστασιάδης: *Τι βλέπεις για το θέμα της υγείας;*
 - Νίτσα: **Σκατά.**
 - Ν. Αναστασιάδης: *Για την παιδεία;*
 - Νίτσα: *Μμμμ σκατά.*

- Ν.Αναστασιάδης: *Για την ανεργία;*
- Νίτσα: *Ωω μααα σκατά.*
- Ν. Αναστασιάδης: *Ε Νίτσα, με το συμπάθειον δηλαδή, αλλά εν τα χαρτιά που θωρείς όζα την λεκάνη της τουαλέτας.*
- Νίτσα: *Το ίδιο ένει (...)*
- Σε άλλο ένθετο που διαδραματίζεται στο καφέ του χαρακτήρα «Παυλή» μεταδίδονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

Ο σερβιτόρος «Αντωνάκης» χύνει ποτό πάνω σε μια πελάτισσα.

- Αντωνάκης: *Με συγχωρείτε κυρία μου. Εν ήθελα να σας μουσκέψω.*
Το αφεντικό «Παυλής» δίνει μια σφαλιάρα πάνω στο σβέρκο του σερβιτόρου.
- Παυλής: *Έβρεξε την κοπελλούα ρε γαουρόσπορε.*
- Πελάτισσα: *Παρακαλώ μην τον κτυπάτε.*
- Αντωνάκης: *Παρακαλώ όπως αποκόψετε από τον μισθό μου την ζημιά που έχω κάνει. Είναι οκ.*
- Παυλής: *Ποιόν μισθό σου ρε; Αφού εν θα πληρώννεσαι.*
- Αντωνάκης: *Δεν θα πληρώνομαι;*
- Παυλής: *Ε οϊ ρε γάρε.*

(...)

- Σύλβια (κόρη Παυλή): *Σπάσμα άφηστον φλόκκο κάτω τωρά. Ε παπάκη, έβαλες τον boyfriend μου να καθαρίζει το καφέ σου;*
- Παυλής: *Ναι. Γιατί ποιόν εν το πρόβλημα;*
- Σύλβια: *Έβαλες το αμόρε μίο μου να καθαρίζει και να σφουγγαρίζει;*
- Παυλής: *Σύλβια, φκάλε φάουσαν αγάπη μου. Εν 6 ευρώ την ώρα που εν να του διώ του γαουρόσπορου.*
- Σύλβια: *Γιάννο, καθάρισε καλά μάνα μου.*

(...)

Χαρακτήρας που φαίνεται να είναι του υποκόσμου μπαίνει στο μπαρ και ζητά το χέρι μιας κοπέλας επ' ονόματι Λάουρα, (προφανώς ξένης) που εργάζεται στο καφέ και η οποία απαντά «**Εσιέξιζι**».

2. Στις 7/3/2017, μεταξύ των ωρών 19:30–20:20, εντός της οικογενειακής ζώνης, ο οργανισμός μετέδωσε με τη σήμανση (K) το πρόγραμμα «**FAKATE TOUS 2**», χωρίς αυτό να διέπεται από την αρχή της διαφύλαξης της

ποιότητας της γλώσσας, κατά παράβαση του άρθρου 26.(1)(δ) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016.

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου **1**.

3. Στις **7/3/2017**, μεταξύ των ωρών **19:30–20:20**, εντός της οικογενειακής ζώνης, ο οργανισμός μετέδωσε με τη σήμανση **(K)** το πρόγραμμα «**FAKATE TOUS 2**», χωρίς να λάβει μέτρα, ώστε αυτό να ευρίσκεται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας, κατά παράβαση του Κανονισμού **21.(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου **1**.

4. Στις **7/3/2017**, μεταξύ των ωρών **19:30–20:20**, εντός της οικογενειακής ζώνης, ο οργανισμός μετέδωσε με τη σήμανση **(K)** το πρόγραμμα «**FAKATE TOUS 2**», χωρίς να λάβει μέτρα για τήρηση των γενικά παραδεκτών κανόνων της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα ή/και στη συμπεριφορά, ιδιαίτερα σε χρόνο κατά τον οποίο ενδεχομένως παρακολουθούσαν ανήλικοι, κατά παράβαση του Κανονισμού **21.(4)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου **1**.

5. Στις **7/3/2017**, μεταξύ των ωρών **19:30–20:20**, εντός της οικογενειακής ζώνης, ο οργανισμός μετέδωσε με τη σήμανση **(K)** το πρόγραμμα «**FAKATE TOUS 2**», χωρίς να διασφαλίσει ότι οι τηλεθεατές ήταν ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούσαν, το οποίο δεν ανταποκρινόταν στη σήμανση **(K)** που δόθηκε από τον οργανισμό, κατά παράβαση του Κανονισμού **21.(5)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου **1**.

6. Στις **7/3/2017**, μεταξύ των ωρών **19:30–20:20**, εντός της οικογενειακής ζώνης, ο οργανισμός μετέδωσε με τη σήμανση **(K)** το πρόγραμμα «**FAKATE TOUS 2**», χωρίς να εξασφαλίσει όπως το πρόγραμμα το οποίο μεταδόθηκε εντός της οικογενειακής ζώνης ήταν κατάλληλο για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών, κατά

παράβαση του **Κανονισμού 21.(6)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου **1**.

7. Στις **7/3/2017**, μεταξύ των ωρών **19:30–20:20**, εντός της οικογενειακής ζώνης, ο οργανισμός μετέδωσε με τη σήμανση **(K)** το πρόγραμμα «**FAKATE TOUS 2**», στο πλαίσιο του οποίου μεταδόθηκε υλικό το περιεχόμενο του οποίου δεν ανταποκρινόταν στη σήμανση/**προειδοποίηση (K)** που δόθηκε από τον οργανισμό, κατά παράβαση του **Κανονισμού 22.(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου **1**.

Ο οργανισμός, με επιστολή των Δικηγόρων του (Α. & Α. Κ. Αιμιλιανίδης, Κ. Κατσαρός & Συνεργάτες Δ.Ε.Π.Ε.) ημερ. **10/11/2017 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α')**, υπέβαλε τις εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και/ή τις θέσεις του σε σχέση με την παρούσα υπόθεση.

Σημειώνεται ότι ο οργανισμός δεν εξέφρασε την επιθυμία να επιθεωρήσει το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων και των γραπτών θέσεων του οργανισμού όπως εκφράστηκαν από τους Δικηγόρους του, και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης του εν λόγω προγράμματος κρίνουμε ότι:

Στις **7/3/2017**, μεταξύ των ωρών **19:30–20:20** (εντός της οικογενειακής ζώνης), ο οργανισμός μετέδωσε με τη σήμανση **(K)** το πρόγραμμα «**FAKATE TOUS 2**»:

- χωρίς αυτό να διέπεται από την αρχή της υψηλής ποιότητας, κατά παράβαση του άρθρου **26(1)(β)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα). (υποστοιχείο **1**)
- χωρίς αυτό να διέπεται από την αρχή της διαφύλαξης της ποιότητας της γλώσσας, κατά παράβαση του άρθρου **26(1)(δ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα). (υποστοιχείο **2**)
- χωρίς να λάβει μέτρα, ώστε αυτό να ευρίσκεται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας, κατά

παράβαση του **Κανονισμού 21(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο **3.**)

- χωρίς να λάβει μέτρα για τήρηση των γενικά παραδεκτών κανόνων της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα ή/και στη συμπεριφορά, ιδιαίτερα σε χρόνο κατά τον οποίο ενδεχομένως παρακολουθούσαν ανήλικοι, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(4)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο **4.**)
- χωρίς να διασφαλίσει ότι οι τηλεθεατές ήταν ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούσαν, το οποίο δεν ανταποκρινόταν στη σήμανση (Κ) που δόθηκε από τον οργανισμό, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(5)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο **5.**)
- χωρίς να εξασφαλίσει όπως το πρόγραμμα το οποίο μεταδόθηκε εντός της οικογενειακής ζώνης ήταν κατάλληλο για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(6)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο **6.**)
- το περιεχόμενο του δεν ανταποκρινόταν στη σήμανση/**προειδοποίηση (Κ)** που δόθηκε από τον οργανισμό, κατά παράβαση του **Κανονισμού 22(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο **7.**)

Σε σχέση με την αναφορά των Δικηγόρων του Οργανισμού ότι ο οργανισμός έχει διακόψει την προβολή του εν λόγω προγράμματος *«και κατά συμμόρφωση με τις σχετικές υποδείξεις της σεβαστής Αρχής»*, η Αρχή την απορρίπτει καθώς, ουδέποτε υπέδειξε στον οργανισμό την διακοπή προβολής του προγράμματος, αλλά και ως θέση αρχής καθώς κάτι τέτοιο θα αποτελούσε λογοκρισία. Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αυτό που υποδεικνύει προς τους οργανισμούς, σε όλες ανεξαιρέτα τις αποφάσεις της, είναι την ανάγκη συμμόρφωσης τους με τις πρόνοιες της κείμενης νομοθεσίας και τους καλεί όπως βρουν εκείνες τις μεθόδους αυτορρύθμισης που να καθιστούν τα προγράμματα τους κατάλληλα για την ώρα προβολής τους και όχι να διακόψουν την προβολή τους.

Η Αρχή σημειώνει επίσης ότι το περιεχόμενο της δεύτερης παραγράφου της επιστολής των Δικηγόρων του Οργανισμού και συγκεκριμένα η φράση *«οι πελάτες μας έχουν διακόψει την προβολή του σατιρικού προγράμματος»*, είναι σε αντίφαση με το περιεχόμενο της 4^{ης} παραγράφου της εν λόγω επιστολής όπου και αναφέρεται ότι *«ο Οργανισμός έχει διακόψει την προβολή πρωτότυπων επεισοδίων του σατιρικού προγράμματος»*. Η διακοπή της μετάδοσης

πρωτότυπων επεισοδίων μπορεί να σημαίνει την προβολή επαναληπτικών μεταδόσεων και η διακοπή προβολής σημαίνει ότι δεν μεταδίδονται ούτε επαναλήψεις.

Εν πάση περιπτώσει, και σε σχέση με την παρούσα υπόθεση η Αρχή σημειώνει ότι η διακοπή μετάδοσης πρωτότυπων επεισοδίων του εν λόγω προγράμματος δεν έχει οποιαδήποτε άμεση σχέση με τα πραγματικά γεγονότα της υπόθεσης τα οποία είναι αυτά που λαμβάνει υπόψη η Αρχή κατά τον σχηματισμό της κρίσης της .

Αναφορικά με τον ισχυρισμό των Δικηγόρων του οργανισμού ότι « ... οι πιθανές παραβάσεις ... δεν θα πρέπει να απομονωθούν και να εξεταστούν, χωρίς να ληφθεί υπόψη η ... σατιρική φύση του εν λόγω προγράμματος», η Αρχή επισημαίνει ότι σε κάθε υπόθεση οι πιθανές παραβάσεις στοιχειοθετούνται με βάση πάντα το πραγματικό περιεχόμενο του εκάστοτε προγράμματος λαμβάνοντας πάντα υπόψη το ευρύτερο πνεύμα του προγράμματος σε συνάρτηση με τη χρήση συγκεκριμένου οπτικού ή/και λεκτικού υλικού και στη γενικότερη συμπεριφορά ή/και αισθητική που παράγει το συγκεκριμένο οπτικοακουστικό υλικό.

Όσον αφορά στη σατιρική φύση για την οποία γίνεται λόγος στον πιο πάνω ισχυρισμό, η Αρχή σημειώνει ότι ένα σατιρικό πρόγραμμα αναπόφευκτα θα έχει μια αιχμηρή προσέγγιση στα θέματα που καταπιάνεται αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι έχει το ακαταλόγιστο. Ως εκ τούτου, δε νομιμοποιείται, ούτε δικαιολογείται να παρουσιάζει καταστάσεις ή να χρησιμοποιεί λεξιλόγιο με τρόπο τέτοιο που να μην λαμβάνει υπόψη το χρονικό πλαίσιο της εκάστοτε μετάδοσης ή τις ευαισθησίες τηλεθεατών (π.χ. εντός οικογενειακής ζώνης με ανήλικους να παρακολουθούν) απλά για να προκαλέσει γέλιο. Η σάτιρα αποτελεί άλλο ένα είδος λόγου και είναι ανθρώπινο δικαίωμα που πρέπει να ασκείται κατ' αρχήν ελευθέρως, αλλά ωστόσο, όπως άλλωστε και όλα τα δικαιώματα, όχι ανεξέλεγκτα και απεριόριστα. Τα όρια της ασκήσεως του εν λόγω δικαιώματος βρίσκονται εκεί που, ως αποτέλεσμα της εξασκήσεως αυτής, θίγονται άλλα δικαιώματα- όπως το δικαίωμα των ανηλίκων να μην εκτίθενται σε καταστάσεις και συμπεριφορές που δύσκολα να μπορούν να αποκωδικοποιήσουν ώστε να αντιληφθούν το νόημα που θέλει να επικοινωνήσει η όποια σατιρική εκπομπή.

Από την στιγμή που ο Οργανισμός επιλέγει, πολύ συνειδητά, την συγκεκριμένη ώρα μετάδοσης του εν λόγω προγράμματος οφείλει να εξεύρει άλλους τρόπους να σατιρίσει μια κατάσταση ή μια συμπεριφορά, χωρίς κατ' ανάγκη να μεταδοθεί οπτικοακουστικό υλικό όπως το ακόλουθο:

Απόσπασμα 1

- Σε ένθετο με τίτλο «**Νίτσα η Καφετζού**» έγινε ο ακόλουθος διάλογος μεταξύ της Νίτσας, και χαρακτήρα που υποτίθεται ήταν ο κ. Νίκος Αναστασιάδης.
 - Ν.Αναστασιάδης: *Οι συνομιλίες για το Κυπριακό εμείναν στάσιμες. Ο Ακκιντζί παίζει πελλόν. Γενικά πάσιν ούλλα κατά θκιαόλου.*
 - Νίτσα: *Όϊ, όϊ, όϊ. Μεν μου λαλείς τούντη λέξη δαμέ.*

- Ν.Αναστασιάδης: *Ιντα που να σου πω ρε αγάπη μου, ότι όυλλα παν του **κώλου**;*
- Νίτσα: *Ναι.*
- (...)
 - Ν. Αναστασιάδης: *Τι βλέπεις για το θέμα της υγείας;*
- Νίτσα: **Σκατά.**
- Ν. Αναστασιάδης: *Για την παιδεία;*
- Νίτσα: *Μμμμ **σκατά.***
- Ν.Αναστασιάδης: *Για την ανεργία;*
- Νίτσα: *Ωω μααα **σκατά.***
- Ν. Αναστασιάδης: *Ε Νίτσα, με το συμπάθειον δηλαδή, αλλά εν τα χαρτιά που θεωρείς όζα την λεκάνη της τουαλέττας.*
- Νίτσα: *Το ίδιο ένει (...)*

Απόσπασμα 2

- Αντωνάκης: *Με συγχωρείτε κυρία μου. Εν ήθελα να σας μουσκέψω.*
Το αφεντικό «Παυλής» δίνει μια σφαλιάρα πάνω στο σβέρκο του σερβιτόρου.
- Παυλής: *Έβρεξες την κοπελλούα ρε **γαουρόσπορε.***
- Πελάτισσα: *Παρακαλώ μην τον κτυπάτε.*
- Αντωνάκης: *Παρακαλώ όπως αποκόψετε από τον μισθό μου την ζημιά που έχω κάνει. Είναι οκ.*
- Παυλής: *Ποιόν μισθό σου ρε; Αφού εν θα πληρώννεσαι.*
- Αντωνάκης: *Δεν θα πληρώνομαι;*
- Παυλής: *Ε όϊ **ρε γάρε.***

Απόσπασμα 3

- Παυλής: *Σύλβια, **φκάλε φάουσαν** αγάπη μου. Εν 6 ευρώ την ώρα που εν να του διώ του **γαουρόσπορου.***
- Σύλβια: *Γιάννο, καθάρισε καλά μάνα μου.*

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης επ' ουδενί επιθυμεί να σταθεί τροχοπέδη στην ελευθερία της έκφρασης. Τουναντίον, είναι σθεναρός υποστηρικτής της, όταν αυτή ασκείται εντός των πλαισίων που επιτρέπει η Νομοθεσία περί ραδιοτηλεόρασης.

Το θεμελιώδες δικαίωμα της ελευθερίας του λόγου και της καθ' οποιονδήποτε τρόπο έκφρασης, κατοχυρώνεται από το άρθρο 19 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας καθώς και από

το άρθρο 10 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Πρόκειται για μια θεμελιώδη ατομική ελευθερία, η κατάκτηση της οποίας συνδέεται με την εδραίωση της δημοκρατίας.

Συγκεκριμένα το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, στο άρθρο 19 (1) και (2) αναφέρει:

1. Έκαστος έχει το δικαίωμα ελευθερίας του λόγου και της καθ' οιονδήποτε τρόπον εκφράσεως.
2. Το δικαίωμα τούτο περιλαμβάνει την ελευθερίαν της γνώμης, της λήψεως και μεταδόσεως πληροφοριών και ιδεών άνευ επεμβάσεως οιασδήποτε δημοσίας αρχής και ανεξαρτήτως συνόρων.

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αναγνωρίζει και υπερθεματίζει τη σημασία της ελευθερίας της έκφρασης και του πλουραλισμού σε μια σύγχρονη, δημοκρατική κοινωνία. Παρόλ' αυτά υπογραμμίζει και την αρχή του σεβασμού του τηλεθεατή/ακροατή αλλά και την ευθύνη του οργανισμού να διασφαλίζει ότι το περιεχόμενο των προγραμμάτων που μεταδίδει είναι εντός των πλαισίων που καθορίζει η Νομοθεσία που διέπει τους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς. Εξάλλου, το δικαίωμα της ελευθερίας του λόγου σε καμία περίπτωση δεν είναι απόλυτο. Ένας από τους περιορισμούς που προβλέπει το Σύνταγμα είναι η εξασφάλιση άδειας ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας ραδιοφωνικού και/ή τηλεοπτικού οργανισμού, η οποία χορηγείται κάτω από νόμιμους όρους και αιρέσεις, εν αντιθέσει με την έκδοση των έντυπων μέσων όπου δεν προβλέπεται αντίστοιχος περιορισμός.

Συγκεκριμένα, οι περιορισμοί που αναφέρονται στο άρθρο 19 του Συντάγματος είναι οι εξής (οι υπογραμμίσεις δικές μας):

3. Η ενάσκησις των δικαιωμάτων, περί των η πρώτη και δευτέρα παράγραφος του παρόντος άρθρου, δύναται να υποβληθή εις διατυπώσεις, όρους, περιορισμούς ή ποινάς προδιαγεγραμμένους υπό του νόμου και αναγκαίους μόνον προς το συμφέρον της ασφαλείας της Δημοκρατίας ή της συνταγματικής τάξεως ή της δημοσίας ασφαλείας ή της δημοσίας τάξεως ή της δημοσίας υγείας ή των δημοσίων ηθών ή προς προστασίαν της υπολήψεως ή των δικαιωμάτων άλλων ή προς παρεμπόδισιν της αποκαλύψεως πληροφοριών ληφθεισών εμπιστευτικώς ή προς διατήρησιν του κύρους και της αμεροληψίας της δικαστικής εξουσίας.
4. Η κατάσχεσις εφημερίδων ή άλλων εντύπων δεν επιτρέπεται άνευ εγγράφου αδείας του γενικού εισαγγελέως της Δημοκρατίας, ήτις δέον να επικυρωθή δι' αποφάσεως αρμοδίου δικαστηρίου εντός εβδομήκοντα δύο ωρών το βραδύτερον, εν περιπτώσει δε μη επικυρώσεως αίρεται η κατάσχεσις.
5. Ουδέν εκ των διαλαμβανομένων εις το παρόν άρθρον **εμποδίζει την Δημοκρατίαν ν' απαιτή την έκδοσιν αδείας ή λειτουργίας επιχειρήσεων ραδιοφωνικών ή κινηματογραφικών ή τηλεοράσεως.**

Η Αρχή, ως Διοικητικό Όργανο, ασκεί έλεγχο έτσι ώστε όλες οι οπτικοακουστικές υπηρεσίες που μεταδίδονται από τους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς που υπάγονται στη δικαιοδοσία της Δημοκρατίας, να είναι σύμφωνες με την κείμενη Νομοθεσία.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό των Δικηγόρων του οργανισμού ότι « ... στην Κουτσού ν. Μικελλίδη [2007] ... το Ανώτατο Δικαστήριο τόνισε πως η σάτιρα δεν πρέπει να περιορίζεται απλώς και μόνο διότι χρησιμοποιεί υπερβολές ή παραδοξότητες, εφόσον αυτός είναι ο σκοπός της», η Αρχή κρίνει ότι κάποια από σχόλια που ακούστηκαν («*Ιντα που να σου πω ρε αγάπη μου, ότι όυλλα παν του κώλου;*»)(*Η κατ'επανάληψη χρήση της λέξης «Σκατά»*)(«*Έβρεξες την κοπελλούα ρε γαουρόσπορε*»)(«*Ε όϊ ρε γάρε*»)(«*Σύλβια, φκάλε φάουσαν αγάπη μου. Εν 6 ευρώ την ώρα που εν να του διώ του γαουρόσπορου*».), δεν εμπίπτουν στη σάτιρα υπό την αυστηρή έννοια του όρου και την ερμηνεία που της δίνεται λ.χ. στο λεξικό Μπαμπινιώτη:

σάτιρα : 1. ΦΙΛΟΛ. λογοτεχνικό είδος (έμμετρο ή πεζό), στο οποίο με τρόπο σκωπικό ασκείται κριτική σε πρόσωπα και καταστάσεις της κοινωνίας με σκοπό τη διόρθωση τους, η διακωμώδηση, η σκωπική κριτική: ~ της πολιτικής κατάστασης // καυστική | ανελέητη | σκληρή | εύστοχη | πνευματώδης.

Η Αρχή κρίνει ότι στο πλαίσιο του εν λόγω προγράμματος δε γίνεται διακωμώδηση, ούτε καυστική, εύστοχη ή πνευματώδης κριτική με σκοπό τη διόρθωση οποιωνδήποτε καταστάσεων αλλά ούτε και χρησιμοποιούνται υπερβολές ή παραδοξότητες, παρά μόνο υποτιμητικοί/προσβλητικοί χαρακτηρισμοί ή/και σχόλια ή/και ακαλαίσθητες/άκομψες εκφράσεις σε πρόγραμμα που μεταδόθηκε με τη σήμανση (Κ) και εντός της οικογενειακής ζώνης, δηλαδή σε ώρες που παρακολουθούν τηλεόραση και ανήλικα άτομα.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό των Δικηγόρων του οργανισμού ότι «*θα περιόριζε αδικαιολόγητα το δικαίωμα της ελευθερίας της έκφρασης ... αν κάθε μορφή σάτιρας θεωρείτο ως παραβιάζουσα τη νομοθεσία*», η Αρχή έχει τοποθετηθεί πιο πάνω.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό των Δικηγόρων του οργανισμού ότι οι πελάτες τους ενήργησαν καλόπιστα και καταβάλλοντας κάθε προσπάθεια να μην θιγεί το αισθητήριο του εκάστοτε τηλεθεατή, η Αρχή αναφέρει ότι δεν αμφισβητεί το καλόπιστο ή/και τις οποίες ενδεχόμενες προσπάθειες του οργανισμού. Υπενθυμίζει όμως στον οργανισμό το εξής: το κατά πόσο ένα πρόγραμμα είναι εντός των πλαισίων που ορίζει η κείμενη Νομοθεσία ή το κατά πόσο τα παραβιάζει, κρίνεται βάσει του οπτικοακουστικού περιεχομένου του προγράμματος και στην περίπτωση που διαπιστωθούν πιθανές παραβάσεις της κείμενης Νομοθεσίας, όπως στην παρούσα, το ενδεχόμενο καλόπιστο ή/και οι όποιες υποτιθέμενες προσπάθειες του οργανισμού, δεν τις αναιρούν.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό των Δικηγόρων του οργανισμού ότι « ... η σεβαστή Αρχή δεν έχει ερμηνεύσει τους όρους οι οποίοι συνιστούν τις κατ' ισχυρισμό παραβάσεις με τρόπο που να καθίσταται ξεκάθαρο (...) ποια αγαθά έχουν προσβληθεί και κατά πόσον αυτό εξάγεται με πλήρη βεβαιότητα. Ως εκ τούτου, αποτελεί θέση μας ότι αφής στιγμής είναι παραδεκτό ότι εντοπίζεται μια εκ φύσεως γενικότητα στους όρους, αυτό καθ' εαυτό αποτελεί από μόνο του λόγο για απαλλαγή (...) από τυχόν κυρώσεις ... Υπό το πρίσμα αυτό, λέγουμε ότι η περιγραφή και μόνο των επίδικων σκηνών δεν είναι επαρκής για να θεωρηθεί αιτιολογημένη τυχόν απόφαση της σεβαστής Αρχής να επιβάλλει διοικητικές κυρώσεις, ούτε και συνιστά επαρκές υπόβαθρο η εξαγωγή συμπερασμάτων ως προς τα αγαθά τα οποία θίγονται, και κυρίως όταν τούτο γίνεται σε επίπεδο πιθανοτήτων», η Αρχή δεν τον αποδέχεται και παραπέμπει τον οργανισμό ενδεικτικά, στις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση 92/2009 Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου v. ANTENNA ΛΤΔ, απόφαση ημερομ. 30.11.2012, στην Αναθεωρητική Έφεση 76/2007 ANTENNA ΛΤΔ v. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, απόφαση ημερομ. 8.2.2010, στην Προσφυγή 1829/08, ANTENNA ΛΤΔ v. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, απόφαση ημερομ. 30.9.2011 και στην Προσφυγή 720/08 ANTENNA ΛΤΔ v. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, απόφαση ημερομ. 30.9.2011.

Παραθέτουμε ακολούθως, σχετικά – με το υπό αναφορά θέμα – αποσπάσματα, από τις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση 92/2009, την Αναθεωρητική Έφεση 76/2007 και την Προσφυγή 1829/08:

•Α.Ε.92/2009 Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου v. ANTENNA ΛΤΔ, ημερομ. 30.11.2012:
«Με όλο τον προσήκοντα σεβασμό δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε με το πρωτόδικο δικαστήριο ως προς το ότι ήταν απαραίτητο να δοθεί, στο νόμο, ορισμός του όρου «αρχές της ψηλής ποιότητας». Κατά την εκτίμηση μας αυτό το ζήτημα μπορούσε να αφηθεί από το νομοθέτη στο αρμόδιο διοικητικό όργανο και κατ' επέκταση στα δικαστήρια τα οποία είναι αρμόδια να ελέγχουν τη νομιμότητα των διοικητικών πράξεων. Δεν θεωρούμε ότι «οι αρχές της ψηλής ποιότητας», που αναγράφονται στο άρθρο 26(1)(β) και τον Κανονισμό 21(1), και το «ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας», που αναγράφεται στον Κανονισμό 21(6), ήταν όροι που δεν μπορούσαν ευχερώς να ερμηνευθούν από το αρμόδιο διοικητικό όργανο, του οποίου οι αποφάσεις υπόκεινται στον αναθεωρητικό έλεγχο του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Ούτε και συμφωνούμε με την πρωτόδικη θέση ότι οι όροι αυτοί περιέχουν απεριόριστη υποκειμενικότητα που δεν συνάδει με τον καθορισμό νομικής ευθύνης και μάλιστα οιονεί ποινικής. Εφόσον ένας Νόμος δεν κρίνεται αντισυνταγματικός ή άκυρος, θα πρέπει να εφαρμόζεται έστω και αν η εφαρμογή του είναι δύσκολη».

«Ενόψει της γενικότητας των όρων που υπάρχουν στο σχετικό Νόμο και τους Κανονισμούς και της, κατά συνέπεια, ευρείας διακριτικής ευχέρειας που παρέχεται στην εφεσείουσα, θεωρούμε πολύ σημαντικό, η εφεσείουσα να δίνει σαφή και ακριβή αιτιολογία για τις αποφάσεις της, ώστε

να μπορεί να ελέγχεται, δικαστικά, η διακριτική της ευχέρεια. Στην παρούσα υπόθεση τέτοια αιτιολογία δόθηκε».

•**Α.Ε.76/2007 ANTENNA ΛΤΔ ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, ημερομ. 8/2/2010:** «*Το κατά πόσο ένα τηλεοπτικό ή ραδιοφωνικό πρόγραμμα παραβιάζει το Νόμο ή τους Κανονισμούς συνιστά θέμα που ανάγεται αποκλειστικά στην κρίση της Αρχής, η ορθότητα της οποίας όμως υπόκειται στον έλεγχο του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου, εφόσον βέβαια το εν λόγω Δικαστήριο, υπό την ιδιότητά του ως τελικού κριτή, κληθεί να αποφανθεί επί τούτου. Κατά συνέπεια η κρίση ως προς την υπαγωγή γεγονότων στο Νόμο και τους Κανονισμούς εμπίπτει αποκλειστικά στην αρμοδιότητα της εφεσίβλητης Αρχής, της αρμοδιότητας του Δικαστηρίου περιοριζομένης στον έλεγχο της κρίσης αυτής (βλ. «Ο ΛΟΓΟΣ» Πολιτιστική και Πληροφοριακή Εταιρεία ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου (2007) 3 Α.Α.Δ. 91). Κοντολογίς, το έργο του Δικαστηρίου περιορίζεται στη διεξαγωγή ελέγχου με αποκλειστικό στόχο τη διακρίβωση ότι η απόφαση της εφεσίβλητης Αρχής, κρινόμενη με βάση την αιτιολογία και το περιεχόμενο του φακέλου, ήταν εύλογα επιτρεπτή μέσα στα όρια της διακριτικής εξουσίας της. Κατά συνέπεια ο ορισμός εννοιών που χρησιμοποιούνται στους Κανονισμούς, όπως οι έννοιες προσωπικότητα, υπόληψη, ιδιωτικός βίος και η υπαγωγή τους στα γεγονότα της υπόθεσης, δεν εκφεύγουν του εν λόγω πλαισίου.».*

•**Προσφ.1829/2008, ANTENNA ΛΤΔ ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, ημερομ. 30/9/2011:** «*Άλλος ισχυρισμός των αιτητών είναι ότι το εύρημα της Αρχής για την ύπαρξη των συγκεκριμένων παραβάσεων είναι λανθασμένο, γιατί οι σχετικές διατάξεις του Νόμου και των Κανονισμών «... εμπεριέχουν στην αντικειμενική τους υπόσταση αόριστες - αξιολογικές έννοιες», όπως «αρχές της υψηλής ποιότητας» - (Άρθρο 26(1)(β) του Νόμου) - «αρχές του σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του ατόμου» - (Άρθρο 26(1)(ε) του Νόμου) - και «προσωπικότητα», «τιμή» και «υπόληψη» - (Κ. 21(3) των Κανονισμών) - των οποίων το περιεχόμενο παρέλειψε να αναλύσει η Αρχή. Κατά την άποψή τους, η Αρχή, παρόλο που όφειλε να αποδείξει το περιεχόμενο των πιο πάνω εννοιών, δεν ερεύνησε το θέμα, ούτε προσκόμισε μαρτυρία οποιουδήποτε μέλους της κυπριακής κοινωνίας - (από την οποία προέρχεται το τηλεοπτικό κοινό) - ώστε να εξετάσει το κοινωνικό περιβάλλον και, επιπρόσθετα, δεν παρακολούθησε ολοκληρωμένο το σχετικό βίντεο, αλλά αρκέστηκε στην απλή καταγραφή αποσπασμάτων, με αποτέλεσμα η κρίση της περί στοιχειοθέτησης των παραβάσεων να είναι παράνομη. Επικαλούνται, προς ενίσχυση της επιχειρηματολογίας τους, τα όσα λέχθηκαν σχετικά με το πιο πάνω ζήτημα στην Αντέννα Λίμιτεδ ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, Υπόθεση Αρ. 1310/07, 14/5/09».*

«*Συνεπώς, η Αρχή δεν ήταν υποχρεωμένη να προκαθορίσει το νόημα διαφόρων λέξεων ή φράσεων της σχετικής νομοθεσίας, ούτε να αναζητήσει οποιαδήποτε μαρτυρία σε σχέση με το τι θεωρείται ως ποιοτική εκπομπή στην κυπριακή κοινωνία».*

Η Αρχή, όπως έχει ήδη αναφερθεί, έχοντας ως κριτήριο για τις αποφάσεις της τη λογική και το επίπεδο ευπρέπειας/καλαισθησίας του μέσου τηλεθεατή, θεωρεί ότι υλικό που μεταδόθηκε/χρησιμοποιήθηκε στο πλαίσιο του εν λόγω προγράμματος, όπως τα αποσπάσματα 1-3 στις σελ. 8-9 της παρούσας ή/και λέξεις όπως «**Σκατά**», «**Κώλου**», «**Γαουρόσπορε**», «**Φάουσα**», δεν είναι ποιοτικό, ευπρεπές ή/και καλαισθητό και δεν αντιπροσωπεύει το μέσο τηλεθεατή, στο πλαίσιο μάλιστα ενός προγράμματος που μεταδόθηκε εντός της οικογενειακής ζώνης, απευθύνεται και σε ανήλικους και φέρει τη σήμανση (Κ).

Αναφορικά με τον ισχυρισμό των Δικηγόρων του οργανισμού ότι το περιεχόμενο του εν λόγω προγράμματος δεν έχει σχέση με πραγματικές καταστάσεις αλλά είναι προϊόν μυθοπλασίας, η Αρχή αναφέρει ότι τόσο «η πραγματικότητα» όσο και «η μυθοπλασία» από τηλεοράσεως, οφείλουν να συμμορφώνονται με τις διατάξεις των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων ή/και το περιεχόμενο των Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Αναφορικά με τα όσα αναφέρονται στην επιστολή των Δικηγόρων του οργανισμού για το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και το δικαίωμα της ελευθερίας της έκφρασης, η Αρχή, αφού επαναλάβει ότι το εν λόγω δικαίωμα δεν είναι απόλυτο, παραπέμπει τον οργανισμό στις σελ. 9-13 της παρούσας όπου και τοποθετείται σχετικά.

Αναφορικά με τα όσα αναφέρονται στην επιστολή των Δικηγόρων του οργανισμού για αξιολόγηση των αναφερόμενων στην υπόθεση υπό το πρίσμα των αρχών της αναλογικότητας, της επιείκειας και της ορθής ερμηνείας των κανόνων δικαίου, η Αρχή επαναλαμβάνει ότι σ' όλες τις ενώπιόν της υποθέσεις ακολουθεί πιστά τις αρχές που επιβάλλει η φύση της ως διοικητικό όργανο και οι οποίες προβλέπονται στον περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμο 158(Ι)/99. Γι' αυτό και πάντοτε, πριν τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης, σταθμίζει τα συμφέροντα που διακυβεύονται σε κάθε περίπτωση, ήτοι το δικαίωμα της ελεύθερης έκφρασης αλλά και το δικαίωμα του τηλεοπτικού κοινού για ευπρέπεια ή/και καλαισθησία στη γλώσσα ή/και στη συμπεριφορά, υψηλή ποιότητα προγραμμάτων, προστασία των ανήλικων τηλεθεατών από ακατάλληλο οπτικοακουστικό υλικό κλ.π.

Η Αρχή κρίνει σκόπιμο να επαναλάβει την ανάγκη προστασίας των ανήλικων από ακατάλληλο, απρεπές, ακαλαισθητό, μη ποιοτικό ή/και προσβλητικό οπτικοακουστικό περιεχόμενο. Η Αρχή έχει επανειλημμένα υποδείξει ότι οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί επιβάλλεται να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί στα όσα μεταδίδουν, ιδιαίτερα εντός της οικογενειακής ζώνης, λόγω ακριβώς του σημαντικού ρόλου και της μεγάλης επίδρασης των ραδιοτηλεοπτικών μέσων στη διαμόρφωση της κοινωνικής (ή/και άλλης) συμπεριφοράς των ανήλικων.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει ότι υπάρχουν παραβάσεις των **άρθρων 26(1)(β)** (υποστοιχείο 1) και **26(1)(δ)** (υποστοιχείο 2) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), καθώς επίσης και των

Κανονισμών 21.(1) (υποστοιχείο 3), **21.(4)** (υποστοιχείο 4), **21.(5)** (υποστοιχείο 5), **21.(6)** (υποστοιχείο 6) και **22.(1)** (υποστοιχείο 7) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)**, έχει δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να υποβάλει τις απόψεις του και μπορεί να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στον οργανισμό την ευκαιρία να υποβάλει τις απόψεις του και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δέκα (10) μέρες από τη λήψη της παρούσας. Σε περίπτωση που δε ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

(ΡΟΝΑ ΠΕΤΡΗ ΚΑΣΑΠΗ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Μ.Α.

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 39/2017 (2)(Ε)

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΜΕΓΑΟΝΕ»(νυν TV ONE)

Ημερομηνία Απόφασης: 20 Φεβρουαρίου, 2018

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Ξενοφώντα Χαραλάμπους, Αντιπροέδρου, Τάσου Κυρμίτση, Ισίδωρου Κολώτα, Σέργιου Ποΐζη και Μαρίας Κούσιου, Μελών.

Η κ. Αγγελική Λαζάρου, Μέλος, αν και παρευρέθηκε κανονικά στη Συνεδρία, αποχώρησε κατά την εξέταση της πιο πάνω υπόθεσης, με βάση τις αρχές που αποφασίστηκαν στην απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση αρ. 140/2009.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **13 Δεκεμβρίου 2017**, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν παραβάσεις των **άρθρων 26(1)(β) και 26(1)(δ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), καθώς επίσης και των **Κανονισμών 21(1), 21(4), 21(5), 21(6) και 22(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Τα πιο πάνω άρθρα, αναφέρουν:

26.(1) Οι εκπομπές κάθε αδειούχου τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού οργανισμού πρέπει να διέπονται από τις αρχές-

...

(β) της υψηλής ποιότητας·

...

(δ) της διαφύλαξης της ποιότητας της γλώσσας·

Οι πιο πάνω Κανονισμοί, αναφέρουν:

21.(1) Οι σταθμοί λαμβάνουν μέτρα, ώστε οι εκπομπές να ευρίσκονται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας.

21.(4) Οι σταθμοί λαμβάνουν μέτρα για τήρηση των γενικά παραδεκτών κανόνων της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα και στη συμπεριφορά, λαμβάνοντας υπόψη το είδος και το πλαίσιο της εκάστοτε εκπομπής. Ιδιαίτερη μέριμνα επιβάλλεται στα προγράμματα που μεταδίδονται σε χρόνο κατά τον οποίο ενδεχομένως παρακολουθούν ανήλικοι.

21.(5) Οι σταθμοί έχουν την ευθύνη να διασφαλίζουν ότι οι τηλεθεατές ή ακροατές είναι πάντοτε ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούν.

21.(6) Οι σταθμοί εξασφαλίζουν όπως τα προγράμματα τα οποία μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών.

22.(1) Με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στους παρόντες Κανονισμούς δίνονται προειδοποιήσεις σχετικά με τη φύση της εκπομπής, είτε αυτή βρίσκεται χρονικά εντός της οικογενειακής ζώνης είτε εκτός. Η προειδοποίηση αυτή έχει τρεις μορφές-

(α) Γραπτή προειδοποίηση στον ημερήσιο τύπο και στα ραδιοτηλεοπτικά περιοδικά·

(β) ακουστική (λεκτική) πριν από την έναρξη της εκπομπής·

(γ) οπτική, με οπτική ένδειξη κάθε δέκα λεπτά στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης ως εξής:

(vi) (K) σε παρένθεση χρώματος πράσινου για προγράμματα κατάλληλα για γενική παρακολούθηση·

(vii)(12) σε παρένθεση χρώματος κίτρινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δώδεκα ετών·

(viii) (15) σε παρένθεση χρώματος μπλε για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαπέντε ετών·

(ix) (18) σε παρένθεση χρώματος κόκκινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαοκτώ ετών·

(x) (A) σε παρένθεση για προγράμματα έντονου ερωτικού περιεχομένου.

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3.(2)(ζ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), είχε δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να υποβάλει τις απόψεις του και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στον οργανισμό την ευκαιρία να υποβάλει τις απόψεις του και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή, με επιστολή της ημερ. **12.1.2018** κάλεσε τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δέκα (10) ημέρες από τη λήψη της επιστολής. Τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δε ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

Ο οργανισμός, με επιστολή των Δικηγόρων του (Α. & Α. Κ. Αιμιλιανίδης, Κ. Κατσαρός & Συνεργάτες ΔΕΠΕ) ημερ. **31.1.2018 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α')**, υπέβαλε τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Σε σχέση με τον ισχυρισμό των Δικηγόρων του οργανισμού ότι *«κατά την προβολή του υπό κρίση σατιρικού προγράμματος»* ο οργανισμός τήρησε με *«όσο το δυνατό μεγαλύτερη επιμέλεια και ευλαβική συνέπεια την κείμενη νομοθεσία, κατά τρόπο και σε βαθμό που να δικαιολογεί την μέγιστη επιείκεια της σεβαστής Αρχής»* καθώς επίσης και ότι *«σε καμία περίπτωση δεν εντοπίζεται πρόθεση εκ μέρους»* του οργανισμού *«να παραβιαστεί καθ' οιονδήποτε τρόπο η κείμενη νομοθεσία»*, η Αρχή σημειώνει ότι, στο κείμενο της Απόφασης της ημερομ. 13.12.2017 αναφέρονται και αναλύονται όλες οι διαπιστωθείσες παραβάσεις που εντοπίστηκαν κατά την παρακολούθηση του εν λόγω προγράμματος κατά την συγκεκριμένη ημερομηνία και ώρα. Όπως έχει αναφερθεί πλειστάκις, η Αρχή βασίζει όλες τις αποφάσεις της στα πραγματικά γεγονότα της κάθε υπόθεσης όπως αυτά αναφέρονται στον εκάστοτε Πίνακα Α' της κάθε υπόθεσης ξεχωριστά. Η Αρχή διερωτάται πως η προβολή ενός προγράμματος, σε συγκεκριμένη ώρα, το οποίο δεν μεταδίδεται ζωντανά, αλλά είναι μαγνητοσκοπημένο ως αποτέλεσμα συγκεκριμένου σεναρίου, με δουλεμένους διαλόγους και καταστάσεις, αλλά και πολύ συγκεκριμένου μοντάζ μπορεί να είναι προϊόν πρόθεσης μη παράβασης της νομοθεσίας, και ειδικά από την στιγμή που έχουν διαπιστωθεί ξεκάθαρες παραβάσεις αυτής (Απόφαση Αρχής ημερομ. 13.12.2017).

Όσον αφορά την επίκληση από μέρους του οργανισμού της αρχής της αναλογικότητας, η Αρχή παραπέμπει για μια ακόμη φορά στο κείμενο της Απόφασης της ημερομ 13.12.2017 και συγκεκριμένα στην σελίδα 14.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι *«είναι τέτοια η ίδια η φύση της σάτιρας που όχι μόνο επιτρέπει αλλά και επιβάλλει την υπέρβαση των ορίων και την υπερβολή»* η Αρχή παραπέμπει στις σελίδες 8-14 της προαναφερθείσας απόφασης ημερομ. 13.12.2018 και, έχοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω, απορρίπτει τον ισχυρισμό ότι *«τυχόν επιβολή διοικητικού προστίμου για παράβαση διατάξεων οι οποίες αφορούν κατ' εξοχήν σε διατάξεις οι οποίες αφορούν σε αρχές*

τήρησης συγκεκριμένων κανόνων, θα ήτο άδικη και κατά παράβαση της αρχής της αναλογικότητας».

Η Αναφορά του οργανισμού ότι «η εν λόγω σατιρική εκπομπή τύγγανε ευρείας και χωρίς προηγούμενο αποδοχής για τα δεδομένα της κυπριακής τηλεόρασης, και τούτο δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να αποτελέσει ένδειξη περί προσβολής του μέσου Κύπριου, ούτε ένδειξης περί προσβολής της αισθητικής του μέσου Κύπριου, πόσω δε μάλλον ως μη αποδεκτές από τον μέσο τηλεθεατή» και ότι «Ταυτόχρονα αντίθετη ανάγνωση θα προσέβαλλε μεγάλη μερίδα του κοινού» απορρίπτεται ως προσβλητική τόσο για την Αρχή όσο και για τους τηλεθεατές στους οποίους απευθύνεται ο οργανισμός. Αν το κριτήριο του οργανισμού περί του ποιοτικού επιπέδου ενός τηλεοπτικού προϊόντος όσον αφορά την γλώσσα και την συμπεριφορά καθώς και όσον αφορά την προστασία των ανηλίκων είναι η τηλεθέαση, τότε θεωρούμε ότι υπάρχει τεράστιο πρόβλημα λανθασμένης αντίληψης η οποία, πολύ φοβούμαστε, ότι θα οδηγήσει σε παρόμοιες παραβάσεις στο μέλλον. Ο ρόλος της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου δεν είναι να λειτουργεί ως κλακαδόρος επιτυχημένων (βάση τηλεθέασης) εκπομπών αλλά να εξετάζει με αντικειμενική και ταυτόχρονα κριτική ματιά, πάντα μέσα στα πλαίσια της κείμενης νομοθεσίας, το περιεχόμενο όλων των εκπομπών (ανεξάρτητα αν τούτο γίνεται κατόπιν παραπόνου ή αυτεπάγγελτα) με κύριο μέλημα την προστασία των καλώς νοούμενων συμφερόντων του Κύπριου τηλεθεατή, συμπεριλαμβανομένων, και κατά κύριο μέρος, και των ανηλίκων. Η Αρχή θεωρεί το πιο πάνω επιχείρημα του οργανισμού ως, τουλάχιστον, ατυχές.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό των Δικηγόρων του οργανισμού ότι οι πελάτες τους ενήργησαν καλόπιστα και καταβάλλοντας κάθε προσπάθεια να μην θιγούν τυχόν ευαισθησίες ή/και δικαιώματα των οποιωνδήποτε, η Αρχή αναφέρει ότι δεν αμφισβητεί το καλόπιστο ή/και τις οποίες ενδεχόμενες προσπάθειες του οργανισμού. Υπενθυμίζει όμως στον οργανισμό ότι το κατά πόσο ένα πρόγραμμα είναι εντός των πλαισίων που ορίζει η κείμενη Νομοθεσία ή το κατά πόσο τα παραβιάζει, κρίνεται βάσει του οπτικοακουστικού περιεχομένου του προγράμματος και στην περίπτωση που διαπιστωθούν πιθανές παραβάσεις της κείμενης Νομοθεσίας, όπως στην παρούσα, το ενδεχόμενο καλόπιστο ή/και οι όποιες υποτιθέμενες προσπάθειες του οργανισμού, δεν τις αναιρούν.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενώπιον της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων και των γραπτών απόψεων του οργανισμού για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, τη φύση, τη βαρύτητα, τη διάρκεια και τη σοβαρότητα των παραβάσεων, αποφασίζει όπως επιβάλει στον οργανισμό, για τις παραβάσεις που έγιναν στις **7/3/2017**, κυρώσεις ως ακολούθως:

-Για την παράβαση του **άρθρου 26.(1)(δ)** (υποστοιχείο **2**) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), το διοικητικό πρόστιμο των **€1.500**.

-Για την παράβαση του **Κανονισμού 21.(5)** (υποστοιχείο **5**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), το διοικητικό πρόστιμο των **€500**.

-Για την παράβαση του **Κανονισμού 21.(6)** (υποστοιχείο **6**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), το διοικητικό πρόστιμο των **€1.000**.

-Για την παράβαση του **άρθρου 26.(1)(β)** (υποστοιχείο **1**) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), η Αρχή δεν επιβάλλει οιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παράβασης με εκείνων του υποστοιχείου 2, στο οποίο έχει ήδη επιβληθεί κύρωση.

-Για την παράβαση των **Κανονισμών 21.(1)** (υποστοιχείο **3**) και **21.(4)** (υποστοιχείο **4**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), η Αρχή δεν επιβάλλει οιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παράβασης με εκείνων του υποστοιχείου 2, στο οποίο έχει ήδη επιβληθεί κύρωση.

-Για την παράβαση του **Κανονισμού 22.(1)** (υποστοιχείο **7**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), η Αρχή δεν επιβάλλει οιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παράβασης με εκείνων του υποστοιχείου 5, στο οποίο έχει ήδη επιβληθεί κύρωση.

Ο οργανισμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το διοικητικό πρόστιμο των **€3.000** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την κοινοποίηση σε αυτόν της παρούσας απόφασης.

(ΡΟΝΑ ΠΕΤΡΗ ΚΑΣΑΠΗ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου